

MI AN D K A C

Demokracija prejema pokojnino!

Ta uvodnik je bil zamišljen kot poročilo o razmišljanjih, ki naj bi jih vzpodbudili zbori krajanov v zvezi z referendumskimi okrožji, oziroma, zbori o novih občinah, kot jim radi rečemo. Zbor krajanov prve in druge krajevne skupnosti, ki se je dogajal v restavraciji gostinske šole se je zdel kaj prava priložnost za kresanje idej in mnenj o sedanji in bodoči organiziranosti izolske občine. Pa je že pogled na prisotne pokazal, da iz vsega ne bo nič. Za začetek nas je bilo za sklepčnost krepko premalo, vsega nekaj več kot 100, čeprav v obeh KS živi okrog 7.000 prebivalcev. K sreči je pripravljalec zakona o teh referendumih izdelal določilo, da se v takšnem primeru počaka 60 minut, potem pa je zbor sklepčen neglede na to, kakšna je udeležba. In tako smo čakali, vmes pa poslušali pevski zbor upokojencev, ki je zapel v čast 8. marca, hkrati pa bistveno vplival na število udeležencev zbora.

Še pomembnejše pa je bilo dejstvo, da na zboru, morda z eno izjemo, ni bilo strankarskih prvakov, ni bilo poslancev, ni bilo nikogar, ki bi lahko vzpodbudil možgansko telovadbo prisotnih, med katerimi je bilo 90 odstotkov upokojencev, ki z lokalno samoupravo v bodoče ne bodo imeli veliko skupnega saj je njihov ekonomski obstoj že dolgo v rokah države.

In tako se je vse skupaj izteklo v monologu predsednika občinske skupščine, ki ga je na kratko dopolnil podpredsednik is Branko Andrejašič, za razpravo so poskrbeli trije prisotni krajan, za provokacijo pa Frančeže, ki sta se mu zamerila Lozej in Adler. In to je vse.

foto Orlando

P.S. Na koncu je zbor zapel še eno domačo, natakariji so pobrisali mize, demokraciji je bilo zadoščeno. Mef

ZNAKI OŽIVITVE

Izolski gospodarski voz kaže znake ponovnega oživljanja. Ugotovitev velja predvsem za izolski MEHANO, kjer imajo v teh dneh veliko dela. Prevsem po zasluzi potovanje na Kitajsko, Hong Kong pa tudi na nedavni svetovni sejem igrač v Nürnbergu, od koder so prinesli v Izolo nova naročila in s tem novo delo. Spoznanje, da so v Mehanu pravilno začrtali poslovno strategijo za nekaj nadaljnjih let se je potrdilo v Nürnbergu, kjer so bili izolani dobro sprejeti in opaženi. Še zlasti z novimi izdelki, ki so nadgradnja proizvodnega programa iz preteklih let. Trenutno imajo v Mehanu 560 zaposlenih, proizvodnja pa ponekod teče v dveh izmenah.

Dobro kaže tudi Ladjedelnici, ki ji je uspelo po večkratnih poskusih in mučnih pogovorih v bivši Sovjetski zvezi izterjati zapadle obveznosti v višini dveh in pol milijonov dolarjev. Kljub temu, da še ni povsem jasno, kdo bo novi lastnik ladjedelnice, kot je znano se za nakup resno zanimata izolska Marina in izolski Consulting, pa je povsem jasna nadaljna razvojna usmeritev ladjedelnice. Poleg po-

pravila ladij, ki prinašajo v Izolo 85 odstotkov deviznega priliva, je v ladjedelnici že stekla proizvodnja plovil in manjših čolnov. Maritimni program odpira v ladjedelnici novih 30 delovnih mest. Tudi v nekoč odpisanem Polymerju, ki je last Galeba, je delo zadržalo vseh 45 delavcev, ki danes uspešno delajo na novem proizvodnem programu.

Žal pa ni povsod tako vzpodbudno. Še zlasti ne v ribji predelovalni industriji, kjer naj bi zaradi premahne zaščite države prišlo do izgube 50 delovnih mest. Ali se bodo grožnje uresničile ni več odvisno od Delamarisa. O tem, kaj bo z ribjo predelovalno industrijo v Izoli odločajo drugi, v republiki, kjer se zaradi nakopičenih težav zlasti v železarstvu obnašajo zelo indiferentno. Povejmo še, da se nekaj novega dogaja tudi v Opremi, ki je sicer razdeljena na več družb. Po neuradnih informacijah je sodelovanje s tujim partnerjem Opremi odprlo nova tržišča. Ob oživljanju gospodarske aktivnosti v izolski občini ne gre prezreti dejstva, da je to oživljanje predvsem plod cenene delovne sile, saj bi višji osebni dohodki, ki jih v predvolilnem boju politiki radi obljublajo, zameglili sedanje rezultate. In če smo iskreni, ob predragi državi in obilici prispevkov na plače, rešitve za večje plačilne kuverte zaenkrat ni videti.

Vlado Ostrouška

V tej številki še:

- KOGA BRIGA OBČINA ?
- PARKIRANJE ZA TOLARJE
- 2 STRANI ČAKUL
- PRIZNANJE PRAVEMU

LEPA VEST

V torek (8.3.) zjutraj so že zaropotali stroji na največjem izolskem gradbišču te pomladi - v ljubljanski ulici, ki bo skupaj s Koprsko najprej dobila novo komunalno opremo in tlak.

O samem projektu nima smisla izgubljati besed, lepa vest pa je predvsem to, da so se dela začela in obstaja velika možnost, da bodo do konca sezone tudi končana. manj lepa vest pa je, da so z deli začeli dokaj nepričakovano, brez predhodnih opozoril trgovcem, ki so se nenaadoma znašli sredi nedostopnega gradbišča in zagotovilom, da jim bo občina zaračunala le polovično najemnino poslovnega prostora. Zda bo vse odvisno od hitrosti izvajanja del. Če bodo potekali hitro in organizirano, potem bo moč vzdržati to gradbeno izolacijo. Če bodo potekala "po naše", potem se nekaterim trgovcem slabo piše.

60

10. Mar.
1994

PTT's NOT DEAD je vaša rubrika, spoštovani bralci Mandrača. Namenjena je vašim razmišljanjem, vašim odgovorom na zapise objavljene v Mandraču ali pa kar tako, ko bi radi svoje ideje predstavili drugim. Po sklepu časopisnega sveta in v skladu z zakonodajo objavljamo le podpisana pisma in tista, ki ustrezajo tudi zahtevam novinarskega kodeksa in zakona o informiranju. Dolžina pisem je omejena na 40 tipkanih vrstic, pisem bralcev ne honoriramo, rokopisov ne vračamo.

ODRASLI V ZRCALU SVOJIH DEJANJ

Incident na osnovni šoli Vojke Šmuc je vreden razmišljanja. Ne bi tehtali, kdo od obeh udeležencev spora, je bolj kriv in črn, bolj pomembno je, da opozorimo na občutljivost oziroma vulnerabilnost odnosa učitelj-učenec.

Učitelja skušajmo razumeti v vlogi avtoritete, ki svojo identiteto obvlada, zagovarja in ohranja. Učenec oziroma mladostnik pa svojo istovetnost šele išče, jo razvija, oblikuje svoj odnos do avtoritet tudi tako, da nas preizkuša, izziva, skratka preverja našo osebnostno in strokovno čvrstost.

V našem primeru sta prišli navzkriž vloga avtoritete, tistega ki navodila daje, postavlja zahteve in na neizpolnjevanje norm reagira v skladu s svojo osebnostno strukturo, ter vloga učenca, ki naj ta navodila posluša, uboga in izpolnjuje.

V ustvarjanju dobre šole za naše otroke in mladostnike stremimo za tem, da bi učitelji svoj pedagoški eros in vzgojnoizobraževalne smotre udeležali tako, da so do mladega rodu čimbolj strpni, permissivni in jasno izražajo svojo naklonjenost in spoštovanje do učencev in dijakov, ob dosledno in razumljivo zastavljenih navodilih, zahtevah in normah. Moramo se zavedati, da vzgajamo predvsem z lastnim ozirom, z našim korektnim vedenjem zrele osebnosti.

Mladostnik, preobčutljivi popotnik iz otroštva v odraslost se še išče, ob intenzivnih, viharbnih telesnih in duševnih spremembah, opravlja v tem, najbolj zahtevnem razvojnem obdobju, vrsto nelahkih razvojnih nalog. V osebnostnem dozorevanju le postopoma postaja odrasel, uči se socialno sprejemljivega, ustreznega vedenja tudi v dinamiki odnosa do odraslih in avtoritet. Ob povečani občutljivosti za napake drugih, ob nekritičnosti za lastna ravnanja, preizkuša svoje avtoritete, starše in učitelje, pa tudi norme in pravila. Če v tem preverjanju naše strokovne in osebnostne čvrstosti začuti naše šibkosti ali doživi napake in krivice, lahko agresivno odreagira oziroma, kot rečemo, "nam zraste čez glavo." K sreči vsi mladostniki svojih staršev in

učiteljev ne preizkušajo tako provokativno. V svojem zgodnjem otroštvu in v predšolski dobi so v svojih družinah doživeli varnost, ljubezen in človeško toplino. V takšni socialni klimi so razvijali dobre občutke lastne vrednosti, samozavest in pridobivali ustrezne delovne in učne navade. V šoli se potrjujejo z dobrim delom, tovarštvom do sošolcev in v glavnem brez posebnih čustvenih stisk zmorejo zahteve šole. Takšni mladostniki lažje obvladujejo svoje čustvene impulze, v konfliktnih situacijah, ki so del vsakdanjega življenja so bolj strpni in spoštljivi do sošolcev in do avtoritet. Čustvena prikrajšanost otroka v zgodnjem otroštvu ima dalekosežne posledice na bodoča ravnanja, mladost in odraslega človeka. Predvsem izbije na dan v obdobju adolescence

v obliki odpora do šolskega dela, z agresivnim, tudi avtodestruktivnim vedenjem.

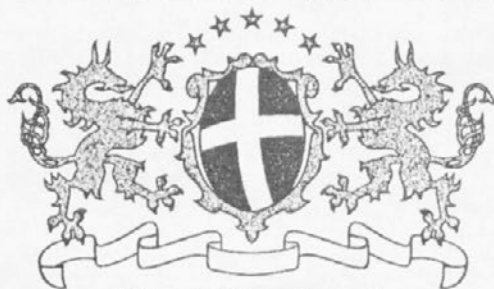
Ne živimo le v gospodarski krizi ampak tudi v krizi vrednot. Ne dopustimo, da prikrajšamo naš mladi svet v njihovi primarni potrebi-v pravici do ljubezni in čustvene varnosti.

Marta Beseničar
spec. klinični psiholog

EKO MINA

Po neuradnih podatkih se je število brezdomnih mačk v letu dni potrojilo.

Grand Hotel Metropol
RESTAURANT - RESTAURANT

V restavraciji **TAVERNA** Portorož

Od 4. do 20. marca 1994

MADŽARŠKA KUHINJA

gostuje ena izmed najboljših madžarskih hotelskih hiš iz Budimpešte

Budapest Hilton

s svojimi

prvovrstnimi madžarskimi specialitetami in izvirno madžarsko glasbo.

Rezervacije: 066/74492

BUDAPEST

HILTON

MALEV Hungarian Airlines

PARKIRANJE ZA TOLARJE

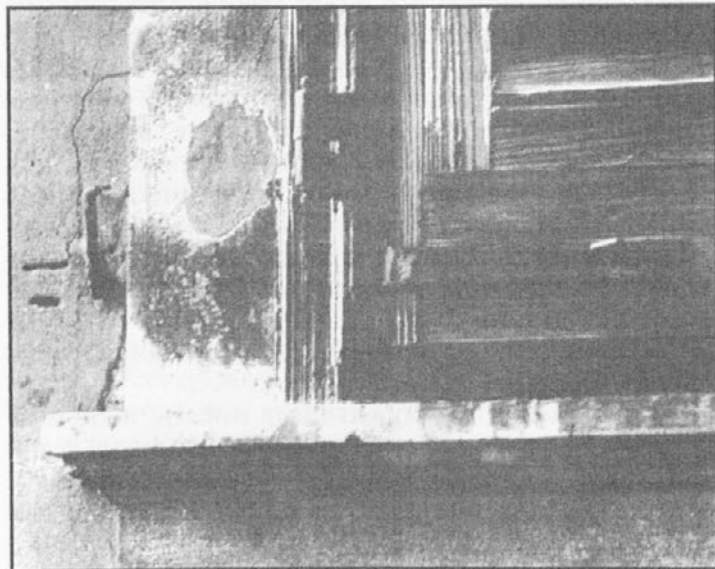
Vlada je sprejela odredbo o določitvi in upravljanju parkirišč v centru mesta. S koncesijsko pogodbo se bodo oddala naslednja parkirišča: parkirišče pred SGTŠ-jem, parkirišče na Velikem trgu in parkirišče za pošto. Na omenjenih parkiriščih je prostora za 300 avtomobilov.

Parkirišča morajo obratovati v poletnem času (1.5. - 30.9.) vsak dan od 7.00 do 22.00 ure, v zimskem času (1.10. - 30.4.) ponedeljek, torek, sreda, četrtek, petek od 7.00 do 19.00 ure, v sobotah pa od 7.00 do 12.00 ure.

Za uporabo parkirišča upravljelec zaračuna parkirnino, ki se praviloma plača ob izstopu s parkirišča. Višina parkirnine se določi s koncesijsko pogodbo. V odredbi je tudi zapisano, da se parkirnina ne zaračuna vozilom, ki so prirejena za invalide in ustrezno označena. Upravljelec parkirišča pa je tudi dolžan poskrbeti za zavarovanje parkiranih vozil. Občani, ki stanujejo v bližini parkirišč in nimajo druge možnosti parkiranja, plačujejo za parkiranje na teh parkiriščih letno pristojbino, ki znaša 25 DEM v tolarski protivrednosti. VESELO PARKIRANJE!

BOMBA VLIVA DAH

Izvršni svet je pripravil odgovor na delegatsko vprašanje, kako je z varnostjo in nadzorom pri dobavi plina v občini. Butan plin je izvršnemu svetu dostavil odgovor, v katerem pojasnjuje, da so z rednimi pregleddi plinskih naprav pričeli oktobra 1992. Pravtako pa enkrat mesečno pregledujejo hišne napeljave in omarice. Komunalni inšpektor, ki se je zadevo ogledal na terenu, je ugotovil, da podjetje butan plin sicer opravlja redne in izredne preglede primarnega in sekundarnega plinovodnega omrežja, ne opravlja pa rednih pregledov na vseh plinskih trošilih in plinskih instalacijah v stanovanjih, kakor jih obvezuje Odlok o pogojih dobave plina v občini. Z odločbo so jih zadalžili, da najpozneje do 31.3. pričnejo z rednimi letnimi pregledi plinskih trošil in instalacij v stanovanjih. Zaradi kršitve 3.člena odloka o pogojih dobave plina so podjetje Butan plin prijaviли sodniku za prekrške.

via Orlando

ZDRAVA TRŽNICA

Izolsko tržnico bodo zaradi pretlakovanja Ljubljanske in Koprške ulice preselili na parkirni prostor pri zdravstvenem domu. Takšno odločitev je sprejel izvršni svet na današnji 17. seji. Po mnenju članov se dejavnost na tržnici v času del ne bi mogla nemoteno odvijati, zato so sprejeli sklep o začasni preselitvi. Za preselitev tržnice je bilo predvidenih več možnih lokacij; Lonka, parkirišče za pošto in parkirišče pri zdravstvenem domu. Izvršni svet se je nazadnje odločil za slednjo lokacijo, saj je po mnenju članov najbolj primerna. Rok za preselitev tržnice je sedem dni, za preselitev pa je zadolženo izolsko Komunalno podjetje

VITAL SADJE IN ZELENJAVA

Kiosk Trgovina

vsak dan nudi sveže sadje in zelenjavo. Večkratna mesečna akcijska prodaja sokov, keksov, merendin in testenin.

Trenutno imamo na razpolago sokove "SANTAL" in

čokolade "NESTLE" s 30% popustom.

Dostava na dom za večja naročila.

Postregli vam bodo prijazni ljudje in odšli boste zadovoljni.

Cene zelo ugodne

Tel.: 63-984

Izola - Livade ob Prešernovi cesti

REFERENDUM O MRTVEM KANARČKU

Vprašanje, kakšna bo v bodoče izolska občina te dni najbolj muči delavce občinske uprave in nekaj politično bolj angažiranih posameznikov. Vsem drugim pa je vse skupaj "švedsko jedno", saj je treba najprej jesti in imeti kje spati, potem pa pride na vrsto politika.

In morda imajo ignoranti tokrat kar prav. Razprava o tem, kakšne bodo v bodoče naše občine in koliko jih bomo imeli je namreč zelo podobna dogovarjanju o tem, v kakšno kletko bomo spravili mrtvega kanarčka. Dejstvo je namreč, da je bila usoda bodočih občin zapečaten v trenutku, ko je v pripravi nove ustave zmagala centralistična struja nove demokracije in ko so regije pristale na metanje peska v oči v obliki Državnega sveta. To je bil trenutek, ko je bila načrtovana pot Slovenije v organiziranje uprave po avstroogorskem vzoru, z vseodločujočim državnim vrhom in regijami, ki jih pokrivajo takoimenovani podestati.

Država si je prilastila vse, kar se je prilastiti dalo, ostale so le še občinske uprave in te si bo prilastila na prav poseben način. Ne bo jih poddržavila, le prenesla jih bo "na svoje breme", kar seveda ne pomeni, da bomo olajšani za kakšen davek. Nikakor ne. Zgodilo se bo le to, da bodo občinski uradniki postali državni uradniki in da bo treba za vsako pritožbo naravnost v Ljubljano oziroma v najboljšem primeru do predstojnika upravne enote. Ko so pred časom v izolsko občino dobili vprašalnik o tem, kje kateri od občinskih uradnikov v prihodnje vidi svoje delovno mesto se je pokazalo, da bi šli vsi pod državno oblast, na občini pa ostajajo le predsednik izvršnega sveta, predsednik občinske skupščine in njuna sekretarka.

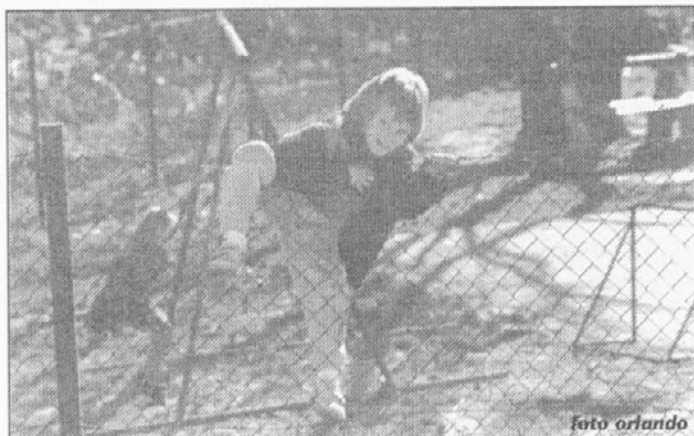

foto orlando

Pri vsem tem pa bodo vsi še naprej ostali v istih pisarnah kot doslej, le da bodo po novem pač državni uradniki.

Bo Izola v bodoče enaka občina ali bo razdeljena na več občin? V Izoli se zavzemamo za enotno, mestno občino, saj imamo za kaj takega dovolj argumentov, vendar je vse odvisno od strokovnjakov in državnega zbora (zanimivo bo videti vlogo državnega sveta kot zastopnika regijskih interesov ob tej razpravi). Mestna občina ima v primerjavi z običajno občino kar nekaj prednosti, med drugim pa tudi več pristojnosti pri urejanju prostora, čeprav so te zelo nedorečene, pa tudi nekaj malega več denarja naj bi v takšno občino priteklo iz državnega proračuna. Še bolj delikatno je vprašanje upravne enote, takoimenovanega državnega zastopstva v regiji. Iz Ljubljane prihajajo pobude, naj bi vse tri obalne občine bile ena upravna enota, v Izoli pa smo za to, da bi bili samostojna upravna enota. Saj poznamo tisto: daleč od oči, daleč od srca. Pa tudi ni težko ugotoviti, da bi država rada varčevala na naš račun. Da bi začela varčevati po svojih pisarnah ji ne pride na pamet.

Zmagala bo najverjetneje želja po mestni občini in upravni enoti Izola. Tako je bilo vsaj videti na zboru krajanov 1. in 2. KS. Predvidoma tudi drugod ne bo drugače in verjetno bodo tudi v Kortah znali pojasniti stanje stvari tistim, ki si morda želijo kakšne samostojnosti, za katero pa objektivno nimajo nobene možnosti. In prav takšnim je treba povbedati, da je igra že končana. Oblast je že oddana, zdaj gre le za postavljanje kulis s katerimi bi radi zamegli pogled na odločitve, ki so jih sprejeli brez referenduma in brez zborov krajanov. Zanimivo bi bilo namreč videti izide referenduma s tako-le zastavljenim referendumskim vprašanjem:

Ali se strinjate s popolno centralizacijo oblasti v Sloveniji? DA, NE.

In ker pokvarjenost oblasti nima nobene meje še ta cvetka: Podržavila je kmetijska zemljišča, zdaj si prilašča upravne stavbe, hiše in stanovanja, ki jih je treba vzdrževati in obnavljati pa ji niso šla posebej k srcu. Raje jih je prodala naivnim državljanom in jim nakopala na hrbet hudiča, ki ji je že krepko dihal za ovratnik.

Drago Mislej

pooblaščen prodajalec

Chrysler Jeep

ODPRILI SMO
NOVO TRGOVINO Z AVTOMOBILI
POD TRIBUNAMI STADIONA

ODPRTO VSAK DAN OD 09.-12. in 15.-19. ure

ALOJZ MESARIČ Cankarjev drevored 42. Izola

tel./fax: 066/67-236

Ladjedelnica Izola je še vedno brez lastnika. Pravzaprav je lastnikov kar nekaj, vendar tistega, ki naj bi od republiškega Sklada za sanacijo in Finorja (Splošna banka Koper) odkupil večinski delež 61% vrednosti podjetja, še ni. Interesenta sta dva; oba sta iz Izole, vendar imata prav malo skupnega. Marina Izola se zanima za navtični del Ladjedelnice, njeno finančno moč (Marina ima namreč blokiran ŽR) predstavlja partner iz Italije, slišati pa je tudi o pripravljenosti Istra Benza. Izolski Consulting se menda zanima za Ladjedelnico v celoti, v rokavu pa ima skrite finančne ustanove s Štajerske in menda Petrol. Slišati je bilo tudi o iskanju stičnih točk obeh ponudnikov, a se je menda slabo izšlo. Kakorkoli že, prodajalci menda niso za dobljenje ladjedelnice, kar po malem kaže na določene prednosti Consultinga, vendar v tem primeru ne gre sklepati prehitro, saj je v igri preveč strokovnjakov za skrite adute.

Na mednarodni turistični sejem v Munchenu (Nemčija) bosta, v organizaciji Turistične valilnice, v slovenskem paketu odpotovala tudi dva značilna izolska proizvoda. Društvo oljkarjev slovenske Istre (DO-SI) bo predstavilo lično embalirano oljčno olje z njihovo zaščitno znamko, podjetje Salinera pa bo predstavilo slane filete, bakala in druge izdelke iz svoje proizvodnje. Začetek je skromen, vendar je.

V Obalno kraški turistično poslovni skupnosti in v portoroškem TOP Line-u so kar zadovoljni z dosedanjimi obeti za letošnjo turistično sezono. Po povpraševanjih sodeč bodo Izolo ponovno zasedli predvsem domači gosti, v primerjavi z nekaj zadnjimi sezonami pa je čutiti povečano zanimanje Avstrijcev, Nemcev in Skandinavcev, medtem ko v sosednji Italiji kriza še vedno kaže zobe.

IGRE SE ZAČNEJO

Združene igre narodov, prireditelj na kateri sodelujejo mladi iz Berlina-Kopenicka (Nemčija), Münzstega (Avstrija), Pape (Madžarska), Plzna (Češka), Luce (Italija) in Rotherdama (Nizozemska) se letos selijo v Izolo. V dneh od 10. do 12. junija bodo mladi "okupirali" naše mesto. Igrali se bodo, tekmovali, organizirali otroški parlament, slikali, prepevali, se zabavali in se sploh družili v znamenju miru in prijateljstva.

Lani so igre potekale v Portorožu in vsi so bili z njimi več kot zadovoljni. Letošnji slovenski gostitelj je Izola in zagotovo bo zadovoljstvo prav takšno, saj je že pred mesecem dni začel z rednim delom posebni organizacijski odbor, ki ga vodi predsednik občinske vlade, Davorin Adler.

Kot uvod v letošnje igre pa bo te dni (od 10. do 13. marca) potekalo II. mednarodno srečanje turističnih delavcev prirediteljic Združenih iger narodov.

Osrednje prizorišče srečanja bo v Simonovem zalivu, delovni program pa je naslednji:

V četrtek je prihod in pozdrav gostov, v petek ob 9.00 otvoritev srečanja in predstavitev prireditvenih krajev ter njihovih konceptov razvoja turizma. Popoldne bodo gosti obiskali obalna mesta. V soboto ob 9.00 se bo nadaljevalo delo po delavnicah, ob 11.30 pa bodo zbrali povzetke razprav in dela v delavnicah. Popoldne bodo obiskali obalno zaledje. V nedeljo bo sledil zaključek srečanja na katerem so napovedali udeležbo vidni turistični delavci iz naštetih krajev in regij, s slovenske strani pa bodo prisotni predstavniki Turistične zveze Slovenije in ustreznega ministrstva.

UNITED GAMES OF NATIONS
For a Common Europe and a Peaceful World
ZDRUŽENE IGRE NARODOV
Za skupno Evropo in mir na svetu

II. MEDNARODNO SREČANJE
TURISTIČNIH DELAVCEV
PRIREDITELJIC ZDRUŽENIH
IGER NARODOV

II. INTERNATIONALE
FREMDENERKEHRS-
REFERENTENTREFFEN
DER UNITED GAMES STÄDTEN

IGRE IN TURIZEM
SPIELE UND TURISMUS

Izola
Slovenija

Hotel SIMONOV zaliv

10.-13.3.1994

NEKOČ SO ŽIVELI RIBIČI

Slavko Gaberc

7. del

Po novejših izsledkih čupa ni izključna posebnost slovenske obale med Devinom in Koprom, ampak naj bi bila tehnološko skorajda identična ladvi ali copolu, oziroma barki (razširjeni tudi na istrskih obalah). Predstavljal naj bi torej splošno jadransko dediščino, kateri arhivski viri sledijo v zreli srednji vek, zgodovinski pa še dalje v zgodovino. Izredno zanimivo je tudi ribiško izrazoslovje z dokaj dolgo tradicijo. Ribiško besedišče je kraškikmet, ribič po sili razmer, večinoma prevzel od svojih tujerodnih sosedov. Prevzel je torej terminologijo, ki je sam ni imel in ki je bila sicer tuja njegovi dotedanji tradiciji. Kot je znano so sosedje slovenskega kraškega kmeta (ribiča) Benečani in Furlani. Ustno izročilo poroča o stikih, ki so jih nabrežinsko-kriški ribiči imeli s čožotskimi, to je ribiči iz beneškega mesteca CHIOGGIA, ki se nahaja južno od Benetk. Znan je kr-

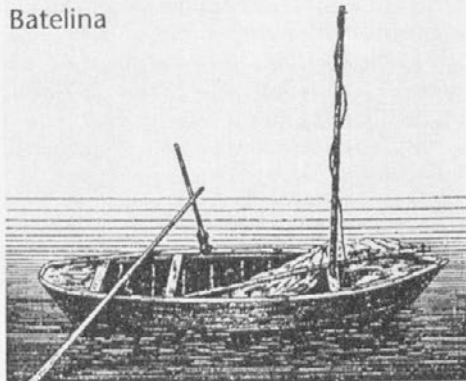
vav spopad med kriškimi in čožotskimi ribiči (1896), kljub temu pa so nabrežinsko-kriški ribiči ribarili skupaj s čožotskimi, navsezadnje jih je družil tudi skupni ribji trg v Trstu. ČOŽOTI pa veljajo tudi za začetnike ribarjenja v bližnjem Devinu (ital. Duino). Devinčani naj bi namreč ribarjenje prezirali in imenovali nove prišleke MANJAMUŠOLI, kar pa ni nič posebnega, saj poznamo v beneško-dalmatinski tradiciji marsikaj podobnega: MANJAROMBI, MANJA-GRAZNI itd.

Besedišče nabrežinskega ribiškega slovarja nam izpričuje tesno odvisnost od beneškega (beneške izposojenke), ponekod pa je možno ugotoviti furlanskega posrednika, saj pri naša tudi domači izraz furlanske značilnosti, ki jih beneška narečja ne poznajo. Izposojenke iz ribiške terminologije so fonetično prilagojene temu kraškemu narečju, kjer so se

udomačile in povzročile nastanek novih samostojnih tvorb iz izposojenih osnovnih besed.

Po zatonu slovenskega ribištva v Nabrežini in Križu, sta se kot ribiška centra obdržala Villaggio del pescatore ("Ribiško naselje") blizu Devina, kjer prebivajo izključno istrski priseljenci in pa Sesljan (ital. Sistiana), kjer ribarijo izključno italijanski ribiči.

Batelina

MARIJA : MANZIOLI 2:1 (0:1)

Izola, marec 1994. Občinski stadion, gledalcev 13.000. Vreme sončno z občasnimi zameglitvami. Igrišče razorano, razkopano in zasvinjano, skratka primerno za igro. Strelci za Marijo: Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, republika in občina. Strelec za Manziolija: Občina Izola. Rumeni kartoni: Zavod za urbanizem itd., občina Izola, Skupnost Italijanov Izola. Rdeči kartoni: Ministrstvo za zunanje zadeve Slovenije, Ministrstvo za zunanje zadeve republike Italije. Sodnik: Ministrstvo za kulturo Slovenije (nezadostno)

V Izoli se nadaljuje zanimiva kulturnozgodovinska tekma med cerkvijo Marije Alietske in Manziolijevo palačo. Moštvo Manziolija je prvo povedlo, potem ko sta dva ministra za zunanje zadeve (Jugoslavije in Italije) uvrstila palačo med ob-

jekte, ki jih bomo obnavljali s skupnimi močmi. Kasneje je obveznost jugoslovanskega ministrstva prevzelo slovensko zunanje ministrstvo. Edini konkreten dosežek od tedaj je tudi vodilni zadetek za Manziolija, ki ga je dosegla občina z izpraznitvijo palače in preselitvijo stanovalcev v nadomestna stanovanja. Od takrat vse stoji, moštvo je brez igre in brez koncepta, njegova usoda je povsem negotova.

Na drugi strani je moštvo Marije najprej z zavistjo spremljalo akcije Manziolija, ko pa so spoznali, da je igre veliko, učinka pa nič, so prevzeli vajeti v svoje roke. Konec leta 1993 je prišlo do izenačujočega zadetka, ko sta občina in država zbrali denar za popravilo strehe, v kulturnem mesecu pa je padla tudi odločitev o popravilu fasade in Marija je prešla v vodstvo. Njeni igralci res ne dobijajo izplačanih vseh premij, zato igrajo bolj iz trme, moštvo Manziolija pa je brez volje in čaka na kakšno čudežno mazilo iz Italije. O nadaljevanju bomo še poročali.

Mario Moniga

ŠANPIERO SE BOJI

Vedno, ko se vozite ali pa tečete na relaciji Koper - Izola, vam pogled podzavestno švigne na desno, kjer se prikaže biser izolske občine - ladjedelnica Izola, ki že dolga leta krasi naše lepo mesto. Ta biser tako močno sveti, da si je večina mlajših Izolanov priskrbelo sončna očala vseh oblik, da bi lažje prenašala vpliv svetlobe, ki jo oddaja. Seveda so nas takoj obtožili, da se skrivamo zaradi krvavih oči, majhnih ali pa velikih zenic, nevedoč, da je problem ravno v biseru. V takšnih primerih je potrebno delovati radikalno in celotno ladjedelnico z delavci vred preseliti v luko Koper, kamor tudi sodi. Na njenem mestu bi danes lahko brez večjih težav stala marina. Z odstranitvijo Ampeleje bi pridobili več kot dovolj površin, da bi lahko močvirniki pridno vlagali nakraden kapital v lokale, trgovine, servise... in tako bi napolnili obubožan občinski budget. Seveda bi denar robinhoodovsko razdelili za stanovanjske kredite, za popravilo izolskega kolovoza, ki se vleče od Cankarjevega drevoreda in se ponosno razcepi v smeri Mandrača in Jagodja, pa še za begunce in izolske klošarje bi kaj ostalo. Mimoidoč bi tako imeli z belvederske strani čudovit pogled na staro mestno jedro - ozadje pa bi krasila marina. Sicer pa to varianto čivkajo že vsi vrabčki v drevoredu 1. maja. Prav gotovo bi isto pesmico čivkali tudi vrabčki v drevoredu Pittonijeve ulice, če ga ne bi članica znane izolske arhitektske družine pred leti dala posekati. Seveda dreves ni posekala sama, pomagali so še ostali urbanistični veljaki. Če bi v tistih časih obstajal časopis Mandrač, bi prav gotovo izvedeli kam je izginilo kar nekaj kubikov lesa in kdo je pobral žepnino. Morda pa so jih uporabili za izdelavo novih cerkvenih klopi, čeprav dvomim v uporabnost platan za take namene.

Mimoidoč ste zadnjih nekaj mesecev verjetno opazili, da je v izolski ladjedelnici za razliko od prejšnjih let kar veliko ladij. Nova država, demokrati-

ja, tržni sistem, sanacija, vlaganja iztujin, novo vodstvo... so stvari, ki kažejo na bolje in vlivajo optimizem, bi pomislil vsak povprečen Izolan. Pa temu ni ravno tako.

Tisti, ki se na ladje malo bolje spoznate, ste lahko opazili, da so v ladjedelnici gostje predvsem manjši in srednje veliki tankerji. Za tiste bralce, ki so o ladjah zelo slabo poučeni, naj povem, da so to ladje za prevoz surove nafte in njenih derivatov ter utekočinjenih plinov ali kemikalij. Stalni gost mesta z nasmehom je tanker italijanskega ladjarja. Imenuje se CHERSO, registriran v Benetkah in zadnji dve leti krasi našo obalo. Nič kaj ni videti, da je voljan oditi. Lastnik se ga je baje odpovedal, oziroma ni pripravljen plačati storitev in stojnine. To nas ne bi nič zanimalo, naj pač stoji tam, če ne bi bilo v podpalubju nekaj ton gorljive snovi. Obstaja namreč zakon oziroma predpis v mednarodnem pomorskem pravu, ki zahteva, da mora vsaka ladja za prevoz gorljivih tekočin, plinov in kemikalij pred remontom oziroma popravilom, opraviti GAS FREE postopek. To je postopek pri katerem morajo biti tanki v podpalubju popolnoma prazni, očiščeni in degasirani (ne smejo vsebovati gorljivih ali strupenih plinov), zaradi velike nevarnosti eksplozije ali onesnaženja. V nasprotnem primeru je vsakršen poseg prepovedan, to velja za vse pomorske države podpisnice mednarodnih konvencij kot so SOLAS, IMCO... Znano je namreč, da so prazni in neočiščeni oziroma delno prazni tanki bolj dovzetni za eksplozijo. Republika Slovenija je članstvo in podpis konvencije podedovala od bivše Jugoslavije. Teh konvencij izolska ladjedelnica oziroma njeni novopečeni lastniki očitno ne upoštevajo. Ladja Cherso ni edina, ki ne zadovoljuje konvencij, kršijo jo tudi vsi ostali gosti, saj v nasprotnem primeru v Izolo sploh ne bi prišli. Tako so se Italijani in Rusi preusmerili v naše vode, ker jim čiščenja ni potrebno izvesti in seveda plačati. Zato pa je v ladjedelnici gneča. Zadovoljni eni in drugi. Pri tem se pozablja na možnost katastrofe. Če bi

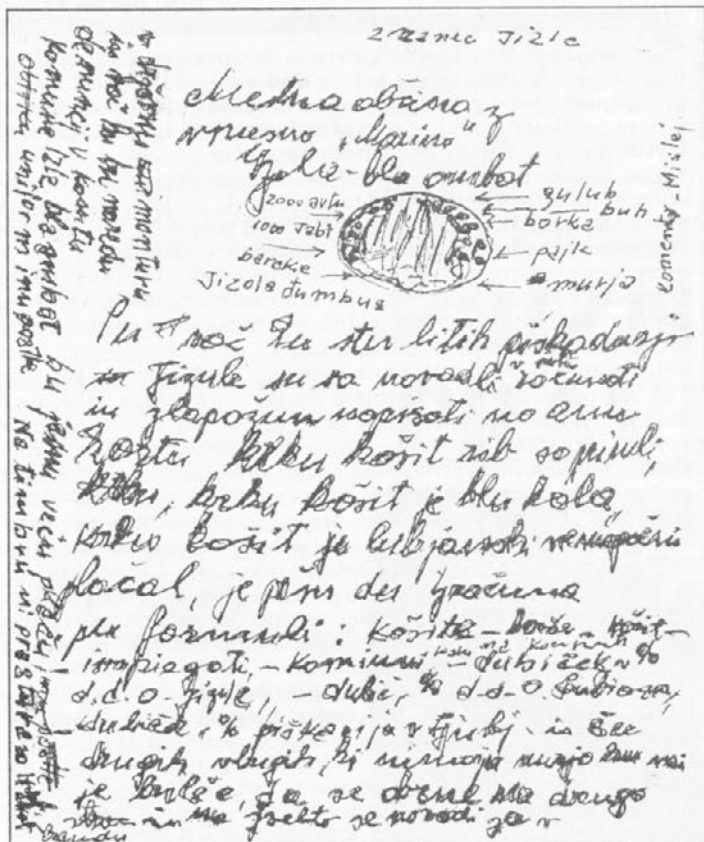
bila nevarnost zanemarljivo majhna, konvencija prav gotovo ne bi obstajala. Znano je, da so konvencije v dvajsetih letih našega stoletja in kasneje nastajale vzporedno z nesrečami. Poleg tega naj omenim, da ima izolski dok nekaj deset kubičnih metrov kapacitete tankov, katere pridno polnijo iz ladij, ki tam gostujejo, da si lahko za silo omogočijo pogoje dela, kar pa za delavce in okolje predstavlja veliko nevarnost. Z gorljivimi tekočinami odpadki je napolnjeno tudi tisto čudno plovilo modre barve z imenom VILIZAN - Koper, tako da se še komaj drži na površini. Predpostavimo, da se Vilizan odtrže s priveza oziroma sidra in se raztrešči ob skalnato obalo - pa bomo imeli Normandijo 1974 v malem. Predpostavimo, da se kaj vžge (saj goreti ima kaj) pa se bo ponovil London 1666 v malem. Kdo bi to pričel gasiti?! Morda izolski prostovoljni gasilci ali pa koprski profesionalci? Pa ne da bi podcenjevali prostovoljno delo Izolanov in koprski profesionalizem, vendar bi se vse skupaj pokazalo kot neučinkovito, ker bi bile razsežnosti prevelike in izvor premočan.

Za kontolo nad izvajanjem imenovanega predpisa je pristojna LUŠKA KAPTANIJA, vendar kaže, da gospode kapitane bolj zanimajo športna plovila in izvajanje sanacije malega carinskega pomola. Baje so o vsem tem seznanjeni, pa vztrajno mižijo na obe očesi. Pri tem jim pomagajo tudi občinski možje, saj so nekateri v preteklosti zasedali kar visoke položaje v bivšem Drugem oktobru. Delavci v ladjedelnici pa molčijo v strahu, da izgubijo še tisti kos kruha.

V Izoli imamo velikansko EKO MINO ki, če počti, ne bo več treba tiskati časopisa Mandrač, ker ga ne bo imel kdo brati in mesto z nasmehom se ne bo spremenilo v mesto s solzami, ker ne bo imel kdo jokati.

Pa brez panike, dragi someščani!

H.O. (naslov v uredništvu)

V uredništvo vsak dan dobimo kakšno zanimivo pismo v katerem opisujete to in ono in malo tretjega. Eno takšnih, vsebinsko bogatih pisem, je prispelo tudi pred tiskanjem te številke Mandrača. Preberimo ga skupaj.

PRVI ŠOLANI RIBIČI ?

Na fotografiji, ki jo je v uredništvo dostavil Milan Jankovič so učenci prvega in drugega letnika motorističnega oddelka Ribiške šole iz Pirana. Šola je začela z delom leta 1958, fotografija pa je iz leta 1960. Od znanih obrazov smo na fotografiji, poleg Milana, odkrili še Riharda Trebšeta (pomorska milica), Draga Cverleta, Silberta Laznika, Ferucia Radojkoviča in Iva Strasnerja, ljudi, ki jih ribiški svet dobro pozna.

ZADNJA VEST

Direktor holdinga Delamaris, Mojmir Suhar, je v pogovoru za naslednji Mandrač povedal, da v Delamarisu ne bodo odpuščali delavcev, čeprav so ob koncu leta zabeležili 137. milijonov tolarjev izgube.

BRAVO JEZBI

Bivši one man band in bivši minister za okolje, Miha Jazbinšek, se je zagotovo zapisal v spomin Izolanov. Enim zato, ker so navljali zanj, drugim zato, ker ga niso mogli videti. Kakorkoli že, Jazbinšek je bil nekdo z organom in to se da razbrati tudi iz poslovnega pisma, ki ga je poslal odgovornim ljudem v izolski marini, potem ko je **zadnji dan ministrovanja potrdil gradbena dovoljenja za nadaljevanje del ob marini** (centralni objekt, veslaški klub, jadralni klub, cesta itd.). Če bi bili v Marini pravi tipi bi spomin nanj počastili s poimenovanjem enega od pomolov po njegovem imenu (primer: Tretji Jazbinškov pomol)

MIHA JAZBINŠEK

Spoštovani !

V zadnjih treh letih, ko smo ustvarjali temelje naše nove države, sem se kot minister in kot človek zavzemal, da bi celovito varstvo okolja in urejanje prostora postalo sestavni del slehernega razmišljanja in odločanja v vseh javnih zadevah. Prav tako sem se zavzemal za dosledno vzpostavljanje pravne države na vseh področjih. Ob odhodu s funkcije ministra za okolje in prostor in člana Vlade Republike Slovenije se tudi Vam zahvaljujem za podporo v teh mojih prizadevanjih.

Sam sem še naprej prepričan, da so okolje ohranjujoč razvoj, smotno gospodarjenje s prostorom in uveljavljanje pravnega reda tista osnovna načela, ki jih je potrebno dosledno spoštovati. Verjamem, da boste ta načela pri svojem nadaljnjem delu še naprej uveljavljali.

Lep pozdrav

V Ljubljani, 28.2.1994

VSI IZOLSKI POZDRAVI

NASILJE med,^{nad} IN ^{pod} MLADOSTNIKI

"Pretepel te bom, če se boš še naprej pretepal po ulici!" S takim "vzgojnim sporočilom" bom začela razmišljati o nasilju med mladimi, kajti taka in podobna, pogosto slišimo v družbah na ulici in v šolah. Včasih so bolj prefinjena in vključujejo tudi drugačne oblike nasilja kot npr. ukazovanje, superiornost, kritike, očitke, ignoriranje, nesmislen boj za moč, kričanje, kaznovanje ipd. Odrasli uporabljamo take vzgojne prijeme, ker hočemo in želimo otrokom pomagati, da bi se razvili v odgovorne, samostojne..., odrasle osebe. Pogosto pa se za to "pomočjo" skriva prekrita namera voditi otroka po poti za katero mi mislimo, da je zanj prava. In to počnemo tudi, ko ugotovimo, da ne deluje. Ker smo bili tako vzgojeni, pa ni z nami nič narobe. (Mi vendarle nismo nasilni!)

Hitro spreminjajoče se razmere v družbi, negotovost ljudi, nezaupanje, slabšanje materialnega položaja, na drugi strani pa privlačno življenje, ki nam ga ponuja zahod, mediji..., vse skupaj pa povzroča nezadovoljstvo in nestrpnost med ljudmi. Družba, ki ima najpomembnejšo vlogo pri oblikovanju mladega človeka, ki otroku pomeni svet v malem, večkrat odpoveduje. Otrok se v njej uči odnosov med ljudmi, komunikacije, tolerantnosti, spoštljivosti, ljubezni... Ta vedenja osvoji in jih uporablja, ko sam vzpostavlja stike z zunanjim svetom. In če osvoji nasilje, kot vedenje, ki se lahko uporablja kar tako, ali pa zaradi "upravičenosti" cilja, ni nič čudnega, če se bo tako vedel, kot mladostnik, ko se bo želel uveljaviti v skupini sovrstnikov. Nasilje je samo ena od oblik vedenja s katerim tisti, ki ga uporablja, poskuša zadovoljiti svoje osnovne psihološke potrebe, (sprejetost v skupini kateri pripada, uveljavljanje samega sebe, pomeni lahko zabavo, saj so "full dobri", razgovor po pretepu in tudi občutek "kdo nam kaj more", je zelo dober, ali ne?)

Vpliv medijev je tudi zelo pomemben pri oblikovanju predstav o svetu in naših vedenjskih vzorcev. Odrasli smo mnogokrat premalo pozorni na to. Če pa smo, se največkrat samo razburjamo nad številom risank ali filmov, ki vsebujejo veliko nasilja. Zadnjič sem s sinom gledala film Popoln svet in kot je v moji navadi, se po vsakem filmu pogovorim z njim o tem, kako je film doživljal on. Glavni junak filma igra "negativca", vendar je njegov odnos do otrok tako topel, razumevajoč, dopuščajoč, spoštljiv, da njegovega negativnega vedenja sin ni sprejel kot nekaj slabega, v svoj svet kvaliteto je vnesel dobrega odraslega človeka, ki je včasih nasilen zaradi upravičenih razlogov. In to je nevarno. Kajti, če osvojimo pravilo, da cilj opravičuje sredstva, potem moramo nasilje sprejeti kot del našega vsakdana. Šola kot taka s svojimi pravili, normami, organizacijo, smotri, družine sicer ne more nadomestiti, lahko pa otroku ponudi drugačne vzorce vedenja, lahko usmerja večjo pozornost na oblikovanje medčloveških odnosov, če ne z drugim pa z vzgledom, razumevanjem stiske mladega človeka. (Kar se Janezek nauči...)

Bojana Gobbo

Nekaj misli in pogledov na nasilje izpod peresa Bojane, direktorice na Centru za socialno delo. V pogovoru z njo je bilo izrečenega sicer dosti več in bo o tem več napisanega v naslednji številki. Morda vas v zvezi s temo o kateri je govora, karkoli zanima ali pa imate kakšen konkreten primer za katerega želite, da bi se razrešil... Kakorkoli, vprašajte ali pokličite nas, radi vas bomo poslušali!

Ivan Vrtnik

PISMO IZ PARLAMENTA

piše Breda Pečan

Zbori krajanov so v Izoli v glavnem že opravljeni, odločali se bodo le še v Kortah, in ker je bila doslej menda povsod izražena podpora Izoli kot mestni občini in samostojni upravni enoti bom preskočila nekaj predvidenih vprašanj in skušala predstaviti problem financiranja bodočih občin.

Vedeti moramo, da v zakonu res piše, da mora država občinam zagotoviti finančno izravnavo v taki višini, da bo javna poraba na prebivalca v vsaki občini dosegla najmanj **povprečje 90 odstotne povprečne porabe na prebivalca v občinah v Sloveniji**. Tu pa je precej zavite matematike. Ker je matematika moj konjiček sem se poigrala s tako zavitim izračunom in ni težko ugotoviti, da se bo živčim v mestnih občinah godilo precej bolje kot tistim v majhnih, romantičnih podeželskih občinah.

Res, občina z 2000 prebivalci ne potrebuje toliko denarja kot tista s 15.000 prebivalci. V absolutnem znesku res ne, toda... Občine z majhnim številom prebivalstva bodo praviloma na podeželju, z nekajkrat manjšo gostoto poseljenosti, z bistveno slabšo infrastrukturo. Pa ni da bi povezovali slabšo komunalno opremljenost podeželja zgolj z mačehovskim odnosom večjih naselij do lastnega podeželja. Neglede na slabosti prejšnjega sistema mu prav gotovo ne moremo očitati ločevanja državljanov na mestne in vaške. Veliko vasi je v preteklih letih dobilo vodo, ceste, kanalizacijo, telefon, elektriko in drugo. Dejstvo pa je, da je gradnja infrastrukture v strnjem naselju, še posebej tam kjer gre za blokovsko povezavo, mnogo cenejša na stanovanjsko enoto oziroma prebivalca kot pa tam, kjer je pozidava razpršena.

Doslej smo vsi prebivalci dosedanjih občin plačevali vodo, kanalizacijo, odvoz smeti, prevoz šolarjev, urejanje cest in še kaj drugega neposredno skozi cene ali posredno skozi dajatve ENAKO, neglede na to, kje smo živeli. Prednost pa so tudi prej imela območja, kjer je bila gostota poseljenosti večja, zlasti zaradi relativno nižjih stroškov. Probleme podeželja smo pogosto reševali s solidarnostnim zbiranjem sredstev (višinski vodovod itd.)

Sedaj se bo to seveda spremenilo. Kdor bo živel v gosto poseljeni občini z visoko aktivnostjo gospodarstva bo sicer moral prenašati tudi neprijetne strani življenja v takem okolju, vendar bo živel tudi bolj udobno z vsemi prednostmi, ki jih prinaša urbano okolje in za razmeroma nižjo ceno kot tisti, ki se bo skupaj s sokrajanji odločil za oblikovanje majhne podeželske občine.

Tisti, ki računajo na velikodušno pomoč države tistim občinam, ki ne bodo dosegle prej omenjenih 90 odstotkov povprečja na prebivalca v Sloveniji pa naj se zavedajo naslednjega dejstva: Razlike v stroških, ki sem jih prej nakazala ne more pokriti niti prostovoljno delo, niti nižji standard storitev. Ne bo jih pokrila niti dotacija države, saj zelo jasno sledi:

če so stroški na prebivalca višji od povprečja, prihodki pa samo 90% povprečja bo vedno zmanjkovalo najmanj 10 odstotkov, obenem pa avtomatično sledi odvisnost od države, kar pomeni - od trenutne politične oblasti.

Zahvaljujem se vam za potrpljenje v upanju, da je to moje razmišljanje kaj prispevalo k lažjemu, predvsem pa bolj premišljenemu odločanju.

Lep pozdrav

FREE
invest d.o.o.

MARKET
SPEŽA

**NOVO ODPRTA TRGOVINA Z
ŽIVILI IN MEŠANIM BLAGOM
V CONI MALE INDUSTRIJE**
(Livade).

Stalne stranke imajo posebne ugodnosti z
IZKAZNICO ZAUPANJA

Market ŠPEŽA, Cona male industrije B 33, IZOLA
TEL.: 066 / 65-293, 65-753, 65-754, FAX.: 65-293

ODPRTO:

Vsak dan od 7.00 do 18.00
nedelja in prazniki od 8.00 do 12.00

NOGOMET NAGRADA PRAVEMU

Ob polčasu prve tekme spomladanskega dela prvenstva v prvi nogometni ligi je najboljši igralec izolskega moštva v jesenskem delu prvenstva, Slaven Čuček, prejel posebno priznanje uredništva Mandrača. Slaven je bil najbolje ocenjen igralec s strani časopisnih novinarjev, pa tudi njegova odlična igra in dva zadetka na sobotni tekmi so dokaz, da je šla nagrada v prave roke. Pred tekmo je bilo čutiti strah, da bo novi trener Žlogar postavil obrambno taktiko, saj je bilo moštvo takorekoč brez priprav. Začelo se je slabo, saj so gostje povedli že v sedmi minuti, takrat pa so se domačini odprli in z napadalno igro povsem nadigrali goste. Izenačil je Čuček po izvrstni akciji z Želkom, ista dvojica pa je sodelovala tudi v akciji, ki jo je zaključil Gregorič z vodilnim zadetkom. V drugem polčasu so Izolani še naprej obvladovali igro in premoč potrdili s tretjim zadetkom, ki ga je spet dosegel slavjenec Čuček. Trenerju Žlogarju je treba čestitati za dobro postavljeno ekipo, nogometašem pa za borbenost in povezano igro v kateri so bili najboljši: Tosič, Želko in Čuček, ognjeni krst pa je dobro preživel tudi donedavni mladinski vratar Starc, ki je moral v vrata po odhodu Talajiča.

KAPUCINO

Sport

PRIZNANJE V PRAVE ROKE

ROKOMET MOŠKI ZMAGALI V GOSTEH

V soboto je v 2. rokometni ligi Izola gostovala v Besnici, ki se bori za obstanek v ligi, in zmagala z zadetkom razlike. Gol je padel dve sekundi pred koncem tekme iz sedemmetrovke. Izolani so bili vseskozi boljši nasprotnik, čeprav so na gostovanje zaradi počitnic in dopustov odpotovali nekompletni. Vodili so tudi za šest zadetkov, na koncu pa so se morali za zmago pošteno potruditi. Izola je trenutno na 5. mestu prvenstvene lestvice, bolj kot to pa razveseljuje igra, ki je iz kola v kolo boljša.

ZENSKES NA PRIPRAVE

Včeraj so na krajše priprave v Kranjsko Goro odpotovale članice ženske rokometne ekipe Izole. Ob petnajstih igralkah so odpotovali tudi trije člani uprave (Zavrtanik, Cetin, Čuk), na pripravah pa bodo ostali do sobote. Prvenstvo za ženske se začne 9. aprila.

MLADI V UMAGU

Mlajše ekipe RK izole so se udeležile prijateljskega srečanja v Umagu. Kluba sta se pomerila v štirih kategorijah.

Izolani so bili uspešnejši. Rezultati: CIBANI Letnik 83/84 Umag : Izola 4:10, MLAJŠI DEČKI 81/82 Umag : Izola 10:7, STAREJŠI DEČKI 79/80 Umag : Izola 9:21, KADETI 78/77 Umag : Izola 13:15

VRATARKA Izole, **Patricija Zalovič** je v ne-

deljo 27.2.94 v Mariboru nastopala za kadetsko državno reprezentanco v tekmi proti reprezentanci Hrvatske.

Najboljši Pri Ta Plavih

Ocene za tekmo z AM Cosmos:

Starc 7, Čotar 7, Tosič 7,5, Ružnič 7, Bizjak 7, (Čačič), Čendak 6,5, Štamper 7 (Velkoski), Perkat 7, Gregorič 7, Želko 7,5, Čuček 8

NAMIZNI TENIS

Kar 110 osnovnošolcev je sodelovalo na tekmovanju v namiznem tenisu, ki ga je odlično pripravila namiznoteniška sekcija Arrigoni društva Partizan Izola.

Med učenkami od 1.- 4. razreda so bile najboljše: 1. Tina Nemarnik, 2. Jana Ludvik, 3. Mateja Božič, 4. Špelca Mislej (vse OŠ Vojka Šmuc). Pri učencih od 1.- 4. razreda so bili najboljši: 1. Mořeno Mogorovič, 2. Jure Gams, 3. Iztok Jerman, 4. Tine Kodrič (vsi OŠ Vojka Šmuc). Učence od 5.- 8. razreda: 1. Romina Umer (OŠ Dante Alighieri), 2. Tamara Moro, 3. Mia Bošnjak, 4. Teja Kodrič (vse OŠ Vojka Šmuc). Učenci od 5.- 8. razreda: 1. Boštjan Muha, 2. Matjaž Muha, 3. Borut Sovdat (vsi OŠ Vojka Šmuc), 4. David Juriševič (OŠ Dante Alighieri). Ekipno je zmagala ekipa OŠ Vojka Šmuc ki so jo zastopali: Tina Nemarnik, Jana Ludvik, Matjaž in Boltjan Muha.

MINI ROKOMET

V PONEDELJEK 28.2.94 je bil v športni dvorani v Izoli turnir v mini rokometu za deklice. Nastopale so v glavnem domače ekipe in ekipa iz Pirana. Igralke Izole so prikazale precej rokometnega znanja in potrdile dejstvo, da se v rokometnem klubu dobro dela z mladimi. Na turnirju je zmagala ekipa Izole A pred Izolo B. Najboljša strelka je bila Sanela Mušič Izola2. Najboljša vratarka Petra Adamič Izola3, najboljša igralka Samra Kadič Izola4.

V TOREK 1.3.94 je bil turnir v mini rokometu za dečke. Nastopale so tri ekipe iz Kopra in tri ekipe iz Izole. V finalni tekmi so dečki iz prve ekipe Kopra premagali Izolo C. Najboljši strellec je bil Radojkovič Goran z 35 goli iz Izole, najboljši vratar Vončina Blaž iz Izole, najboljši igralec Rapotec Uroš iz Kopra. Oba turnirja je uspešno organiziral rokometni klub Izola v sodelovanju z Zvezo telesnokulturnih društev Izola.

TURNIR VETERANK OB 8. MARCU

V soboto 12. marca bo v izolski športni dvorani potekal tradicionalni osmomařevski turnir veteranskih ženskih rokometnih ekip na katerem bodo sodelovale ekipe veterank iz Slovenije in Hrvaške.

Ob 20. uri pa bo na programu prvenstvena tekma 2. rokometne lige za moške
IZOLA : NOVA GORICA

ITALIJANSKA REPREZENTANCA V IZOLI

Od 28. marca do 2. aprila bo na pripravah v Izoli italijanska ženska državna reprezentanca. V sredo 30. marca pa bo odigrala prijateljsko tekmo z ekipo Izole. Tekmo bo v celoti prenašala tudi TV Koper.

DOMOZNANSKI ZBORNİK TRETJIČ!

Tretja številka zbornika Annales je kot prvi dve tiskana v formatu A4, tokrat na kar 440 straneh, na katerih svoje izsledke razgrinja 59 avtorjev s 35 znanstvenimi in 29 strokovnimi prispevki s področja humanistike, družboslovja in naravoslovja.

V pričujočem zborniku zasledimo vrsto zanimivih in poučnih prispevkov o živalstvu (kiti, postovke, bršinke in kačji pastirji), morskih raziskavah, raziskavi o ogozditvah Krasa in kraških spodmolih, arheoloških najdbah ter zgodovinske raziskave (denarni obtok in gostilne v srednjem veku, Pirančani v Benetkah in beneške risbe koprškega teritorija, pomen dela Rovinčana Pavla Pelizzerja v 17. stoletju). Prav tako zanimivi so prispevki, ki obravnavajo pogled NDH na Istro, delovanje Delavske enotnosti v Trstu med zadnjo vojno, raziskave o preseljevanju Istranov v Trst in druge kraje, zapisi o turistični privlačnosti oziroma možnostih razvoja turizma v slovenski Istri, poročila o znanstveni in kulturni dejavnosti ter številne ocene knjig iz domoznanskega območja.

Posebej pa izstopajo trije načrtno izoblikovani in usmerjeni tematski sklopi - O POMORSTVU (iz projekta Kultura na narodnostno mešanem ozemlju slovenske Istre), OBMEJNOSTI in ISTRIOTSKIH GOVORIH V ISTRI. Pred nami je torej obilica zanimivega branja, ki bo zlasti mlajšim generacijam razkrila marsikatero zgodovinsko zanimivost iz bližnje in daljnje preteklosti naših krajev. Še beseda ali dve o avtorjih, ki so s svojimi prispevki bistveno obogatili pričujoči zbornik.

Med "domaćimi" avtorji velja v prvi vrsti omeniti LOVRENCA LIPEJA, VLADOTA MALAČIČA, GORANA FILIPIJA, DARKA OGRINA, FLAVIJA BONINA, DARIA MARUŠIČA, BOGDANO MARINAC, ELICO BOLTIN-TOME, DUŠO KRNEL-UMEK in druge, ki dokazujejo, da se počasi vendarle oblikuje jedro strokovnjakov za bodočo tretjo univerzo v naših krajih.

Slavko Gaberc

KNJIGA O IZOLI

Končno smo dogovorili vse potrebno za tisk in izdajo knjige o Izoli, katere avtorica je Bogdana Tome Marinac s Pomorskega muzeja v Piranu.

Z Znanstvenim inštitutom Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani smo se dogovorili tako, da bo knjiga oblikovno sodila v zbirko Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja - 20. stoletje. V teh dneh že urejamo tekstualni del, dodati moramo še nekaj fotografij, za sofinanciranje izdaje pa so pokazali veliko razumevanja: Skupščina občine Izola, Galeb Izola, Nevio Paliska in še nekateri možni kupci te zanimive, več kot 200 strani obsegajoče knjige.

NUOVO CINEMA ODEON

V Izoli imamo že dobra dva meseca nov kino. No, ni prav nov, je pa prenovljen in kar lepo izgleda.

Majhna dvoranica je to, z velikim platnom in na žalost s starimi, dokaj neudobnimi sedeži. Tudi večje število filmskih distributerjev z širšo izbiro filmskih trakov je poskrbelo za dodatno spodbudo k obisku katere izmed filmskih predstav. Čeprav se tudi v prenovljenem kinu z obiskom ravno hvaliti ne morejo, je še vedno precej ljudi, ki se v kino Odeon zatečejo pred udarci hrupne in zmeraj bolj monotone televizije.

In kaj dobijo obiskovalci?

Za 400 tolarjev, kolikor stane vstopnica, so postreženi s slabo projekcijo, povrh vsega pa so primorani poslušati še brnenje projektorjev, ki se sliši iz projekcijske sobe za dvorano. Kdor je imel priložnost vstopiti v prostor kinooperaterja, se verjetno ni mogel načuditi. Oba projektorja, ki ju premore izolski kino, sta stari mašini velikosti dveh pralnih strojev. Oba stroja sta obupno hrupna in za delovanje potrebuje ta vodno hlajenje. Izdelana sta bila leta 1970 v Iskri in menda sta bila namenjena za izvoz v Turčijo. Pa so ju Turki kratkomalo zavrnil in tako sta projektorja končala v Izoli, kjer obupno brnita še danes. Si Izolani res ne zaslužimo boljšega projektorja in kvalitetne predstave?

Kako v kino?

Večina obiskovalcev bo prišla v kinodvorano brez večjih težav, težje pa se bo godilo invalidom, saj so projektanti pozabili na njihove težave in so jih s stopnicami takorekoč odrezali od kinopredstav.

Ali pa je Globus filmu res le do zaslužka z bifejem, kinopredstave pa so nekakšno nujno zlo.

Marina Hrs, najmlajša ravnateljica izolske knjižnice na porodniškem dopustu ima sila nemiren spanec (majhni otroci, strasten partner itd.). Na srečo je našla zdravilo proti nespečnosti - poezijo Edelmana Jurinčiča in prozo Marjana Tomšiča ter seveda humoreske Ernesta Caha. Po naslednjem porodu pa bo lahko prebiral tudi zbrana dela V. Bernetiča, ki jih bo založilo uredništvo Mandrača.

Slavko Gaberc, urednik bestsellerske revije Primorska srečanja in utrudni sodelavec Mandrača ter nekdanji ravnatelj večine obalnih knjižnic se javno zahvaljuje Rižanskemu vodovodu, ki je tako pozno objavil sporočilo o oporečnosti vode, da ga je uspel slišati šele v WC-ju.

Kristina Menih-Tina, vsestranska kulturna delavka, je ugotovila, da je še vedno v modi takoimenovan beg možganov iz Izole. Odločila se je za Koper in na radiu Capris pričela voditi oddajo za mlajše pubertetnike. Na izolskem radiu Morje si že pulijo lase, saj so za Zajčev in Benčič Jelačinovo izgubili še eno radijsko lepoto.

Dejan Mehmedović, umetnostni zgodovinar in vodja galerije Insula je izjavil, da prodaja slike na metre. To je povsem razumljivo, saj je produktivnost primorskih likovnih umetnikov merljiva v kilometrih, žal pa je njihova tržna uspešnost merljiva v milimetrih (v najboljšem primeru v centimetrih) in še to v tolarški protivrednosti. Marke so samo za okras, da ne bo pomote.

IZPOD PERESA.

Vlado Bernetič

LUKNJA V MORJU

ALI POPUST NA LOVOPUST

(ZNANSTVENOFANTASTIČNA POVEST IN SKORAJ HUMORESKA)
prvi del

Ali veste, zakaj Pirančanke berejo Mandrač?
Vprašajte Koprčane!
(Majeres press)

JOHNNY FISHER je bil izolan praktično od mladih nog. Rejnica iz Mrzlega Vrhka ga je prepustila sirotišnici in popravnemu domu na Kraigherjevi. Ljudje v pristanišču so mu pravili Angusigulo. Bil je suh kot trlica, saj se je lahko skoraj skril za svojo ribiško palico, ko je vlekel na pomol iglice (angužigule) in šjevole. Zakaj si je nadel tuje uradno ime bomo izvedeli kasneje, ko bo zgodba nanesla. Pri desetih sta ga za svojega vzela Barba Šime z ženo in ga izučila za ribiča. Barba ga je večkrat vzela s seboj na Knežaka. Fantu se je barka zdela dosti bolj primerna za ribolov kot pa nepremični pomol... Po opravljeni ribiški šoli v Portorožu se je Johnny kot "stari ribič" preselil kar na barbinega Knežaka in odplul vzdolž zahodne istrske obale v vode Severnodalmatinskega arhipelaga. V trikotniku Medulin - Dugi otok - Rijeka je kalil svojo ribiško rutino. Bolj poredkoma je Barba Šime svojo barko usmeril navzgor v smer 350 stopinj severozahodno, nato v smer 60 stopinj severovzhodno proti Ronku in končno v smer 80 proti domači luki. Kot dobremu delavcu so Johnnyju že pri osemnajstih letih dodelili delamarisovo enosobno stanovanje ob Tovarniški ulici. Tam ga je pred vrati stalno čakala Evgenija - črna muca z zelenimi očmi.

Vse bolj pogosto je puščal Šimeta samega ob krpanju mrež popoldne na palubi in se preselil pred Marinček v klapo. A kaj... Komaj se je odvadil hrupa "razštelanih" ventilov starega Knežakovega dizla in pajona - razsute slamnjače v gambuži - podpalubja, že je videl starega Šimeta kako maha z novim delovnim nalogom za "partenzo seccaleve". To se je dogajalo redno v najlepših mesecih: od maja do oktobra so pričakali lunin mrk na odprtem morju. Pozimi je bilo še slabše, saj so se kar preselili v Kvarner. Vračali so se za Božiča, kar z avtobusom. Barka je ostala na sidru v Medulinu.

Stari prijatelji so tudi odhajali, nekateri za zmeraj: Mikija in Enzota je vzela cesta, Silvanota je hotelo morje, Jajčka in Krleta je preslepila droga. Za Johnnyja nismo nikoli vedeli: ali bo ostal pokopan pod številnimi zaboji piva ali pa ga bo odvela želja po lovu na barakude nekam v trope - v Zimbabve ali v Zanzibar.

Rešil ga je poziv v vojsko. Spet je odšel na jug - v dobro znano luko - v Pulo. Na Katarini je služil kot podmorničar. S sonarjem je večje tipal po morskih globinah pred Zlatimi stenami in dihal pretlačen zrak...

"Vzoren mornar", so mu rekli, "lahko bi se aktiviral in ostal v vojaški službi"...

Tečaja za diverzante ni zaključil zaradi srca, obenem se je rešil skušnjave oficirske uniforme v vojaški službi. Tako se je rešil tudi kasnejših pripetij z vojaško policijo in prekomandami.

Rutina pri delu s sonarjem v podmornici mu je kasneje prav prišla, ko je takoj po prihodu iz vojske najel barko - svojo "šekalevo". Dve liri mu je posodil Barba Šime, češ da bo lažje shodil kot novopečeni privatnik. S hidravličnim vitlom na roki jambora - z novim "power block-om" ali z "makakom", kot so mu pravili ribiči, je lov na plavo ribo tekkel kot po tekočem traku. Sedemčlanska posadka je opravila delo prejšnje desetčlanske posadke, brez opletanja z mrežami po celi palubi. Johnny je tako zlahka ulovil dvakrat več kot pred leti Barba Šime. Podolgim in počez je prečesal severnojadranske valove. Sardele so šle dobro, še boljše so prodajali sardone..., a kaj, ko so z belo ribo več iztržili, z manjšo posadko in brez čolnov s ferali.

Johnny je bil eden redkih, ki je znal poiskati belo ribo s sonarjem tik pri dnu. Odkupil je barko in jo predelal v kočjo - v barko za vleko pridnene mreže. Vgradil je sonar z barvnim displayem - Elachovega - takega so imeli tudi v podmornici in kot za šalo "čital" morsko dno. Kot Delamarisovemu kooperantu so mu posli zacveteli, saj je dobro prodajal vse kar je ulovil, pa tudi če je pristal na Reki, v Zadru ali v Splitu. Pozimi je lovil liste, sipe, orade, ovčice..., poleti pa je kar z ramponom nastrgal kapešante, fazolare in morska jajca.

A kaj, ko se vsaka zgodba konča, ko je najlepše...se nadaljuje.

splošna banka koper

NOVA TELEFONSKA STEVILKA

v agenciji Splošne banke Koper
v Izoli, Kristanov trg 1

☎ 066/67-103

splošna banka koper

IZOLA
Drevored 1. maja 4a
Tel.: 066/67-050

**EXPRES IZDELAVA
BARVNIH FOTOGRAFIJ,
FOTOAUDIOVIDEO TRGOVINA,
FOTOAPARATI ZNANIH
PROIZVAJALCEV,
MOŽNOST NAKUPA NA DVA ČEKA
POSEBNA PONUDBA ČRNO BELI
FILMI FORMATA 6 x 6 in
FOTOAPARATI ZA ENKRATNO
UPORABO.**

**Odprto od 8. do 19. ure
ob sobotah od 8. do 13. ure**

MANDRAČ je tednik KS občine Izola
Naslov: Veliki trg 1, 66310 Izola, tel/fax.: 066/61-139
Predsednik časopisnega sveta: Zorka Sosič
Glavni in odg. urednik: Drago Mislej
Uredništvo: D. Mislej, V. Ostrouška, N. Zajc, T. Ferluga,
Orlando H. (fotoreporter), E. Šahbaz, I. Vrtnik-Blaško, I. Knez, S. Gabrc
Tehnični urednik: Davorin Marc
Tednik izhaja v nakladi 6000 izvodov, cena 0 Sit.
Založnik, elektronski prelom: GRAFFIT LINE, doo Izola,
61-139
Tisk: Pigraf Piran

GALERIJE

ALGA - 10. marca bo ob 19. uri otvoritev razstave umetnika iz Celja **ADOLFA MLJAČA**

INSULA - na ogled je prodajna razstava del priznanih slovenskih akademskih slikarjev, grafikov in arhitektov. Galerija je odprta od 9. do 13. ure in od 16. do 19. ure.

KINO

Kino Odeon Izola

11.3. in 12.3. ob 16., 18., in 20 uri

OČKA V KRILU amer.kom.

13.3. ob 16., 18. in 20.00 uri

SRCE OSAMLJENIH amer.melod.

14.3., 15.3. in 16.3. ob 16., 18. in 20.30 uri

OČKA V KRILU amer. kom.

16.3. ob 16., 18., in 20.00 uri

TATTOVI KOLES, amer. znan. fant.

GLEDALIŠČE

Četrtek, 10. marec ob 19.00 - galerija **ALGA** - **ADOLF MLJAČ**, slikar iz Celja

Sobota, 12. marec ob 11.00 - **RADOVEDNI SLONČEK** - predstava za najmlajše.

Torek, 15. marec ob 19.00 - Čitalniški večer: **Marjan Tomšič, Zrno od frmentona.**

Četrtek, 17. marec MKI - klubski prostor Čitalniški večer: predstavitev knjige **NARCIS ŠIROKEGA SRCA** - Življenje in delo Iga Grudna

snemamo

Obalni in izolski pop in rock glasbeniki so v nekakšnem kulturnem molku, čeprav v resnici sploh ni tako. Poglejmo, kaj so znesli v svojih gnezdih čez zimo.

FARAONI igrajo brez prestanka, vmes pa so uspeli spraviti skupaj material za novo kaseto ali CD ploščo. Založnika sicer še nimajo, glede na to, da snemajo v Ljubljani pa kaže, da bo to katera od tamkajšnjih hiš. Med avtorji pesmi so se spet vpisali vsi člani benda, glasba pa bo, tako na občutek, evergrinovska.

ZEBRA IMAGO je prav tako pripravila večino materiala za novo kaseto ali CD. Nova Zebra se seveda dokaj razlikuje od prejšnje, ki je še podpisala prvo kaseto, njena posebnost pa so prevladujoči akustični instrumenti. Armando igra akustično kitaro, Gorazd bas in občasno klaviature, bobna Marc, petje pa je delovna obveznost Simona. Na kaseti bo dve tretjini novih pesmi, dodali pa bodo nekaj akustičnih predelav starih komadov. Od novih pesmi najbolj pritegne balada z naslovom Greta, ki seveda govori o Greti.

DANILO KOCJANČIČ, nekdanji Kameleon, Prizma, Bazar in še kaj, predvsem pa avtor velikega števila vseslovenskih in vsejugoslovanskih hitov pripravlja kaseto in CD z akustičnimi verzijami svojih največjih uspešnic, od Sjaja izgubljene ljubavi do Amerike. Za akustične kitari skrbi njegov nekdanji soigralec Zdenko Cotič. Kraj snemanja: najverjetneje studio nekdanjega Kameleona Jadrana Ogrina v Dekanih.

MARIJAN MALIKOVIČ sicer preživi večino časa na nastajajoči hiši v Hrvatinih, kljub temu pa kdaj pa kdaj le poprime za kitaro. Nekateri so bili presenečeni, ko so ga videli na nastopu nekdanje skupine September v Hali Tivoli, še bolj pa bi bili, če bi vedeli, da Marijan pripravlja material za svoj samostojni diskografski izdelek.

V prejšnji številki je redakcija Kriminalij pravilno napovedala vrh kriminalnega valovanja. Sedaj so se stvari že nekoliko umirile in v minulem tednu so se občani že pripravljali na interesne zbore krajanov. Brusili so si jezike in tuhtali kaj neki bodo povedali o bodoči organiziranosti občin. No, seveda spet je prišlo do razhajanj, saj so eni za belo drugi za črno, eni za Bepota drugi za Ribiče, tretji spet pa se zavzemajo za enovito občino refoška.

Nismo še rekli zadnje

Ker bodoča organiziranost občin najbolj skrbi upoko-jence, so ti najbolj vneto analizirali nastali položaj. Tako sta si zaradi nasprotujočih si mnenj skočila v lase upokojenca v Domu starejših občanov. Ker sta bila kljub svojim letom kar ostra, so posredovali policisti in ju predlagali sodniku za prekrške.

Gorje natakarmem

Tudi v lokalu v Pittonijevi ulici sta dva možakarja veselo modrovala o lokalni samoupravi in nizala prazne čaše. Bog ve kje sta se idejno razšla, pa se je eden razhudil in se odločil skleniti prepir z barbarskim udarcem. Drugi udarca seveda ni pričakoval, kar je bilo usodno. Obležal je pod šankom.

Policisti so sodniku za prekrške predlagali oba, pa tudi natakarmem, ki je že vinjenim točil dodatne količine alkohola. Ubogi natakarmem, kot da debata možakarjev ni bila dovolj huda kazen.

Ilegalno čez mejo

Koprčan je tekel po cesti iz Gažona proti Baredom. Pa je nezavedajoč pritekel tudi čez občinsko mejo. Česar se ni zavedel koprski tekač, so se zavedli trije izolski psi in eden se je spravil nad maratonca, še posebno nad njegov komolec. Zaradi dobrih medso-sedskih odnosov so tekača zdravniško oskrbeli, lastnika psa pa so napotili k sodniku za prekrške.

Sporno lastništvo

V starem delu mesta sta se sprla občana glede lastništva stanovanja. Bojda sta si izrekla kar nekaj krepkih in neouksnih, pa so ju policisti pomirili ter jima svetovali naj raje lastninske nejasnosti rešujeta po sodni poti.

Ena domov, dve na socialo

Vlomljeno je bilo v kamp prikolico na Belvederju. Vlomile so tri mladoletnice na begu od doma. Eno so prevzeli starši, dve pa socialna služba.

Nevarne stopnice

Od vseh afer, tegob, novih zakonov, visokih cen, razprtij, pa od trdega življenja in tudi malo od alkohola je občanka padla po kamnitih stopnicah in obležala oblita s krvjo. Pomagali so ji in sedaj si razbito glavo uspešno zdravi.

Zgodili sta se še dve prometni nesreči, v spor sta prišla občan in vunbacitelj v diskoteki, bivši mož ni vrnil hčere bivši ženi, občani pa so oznanili kaljenje nočnega miru. Iz lokala v Cankarjevem dvorodu se je bojda slišala zelo močna glasba.

Podatke za to rubriko nam posreduje policijska postaja Izola.

**Ste že
Mandračev naročnik?
inf. 61 139
BREZPLAČNE POLOŽNICE DOBITE NA
IZOLSKIH BANKAH IN POŠTI.**